



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jakuba Camrdy a soudců JUDr. Lenky Matyášové a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **G. H.**, zastoupený Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Hládkov 701/4, Praha 6, proti žalované: **Policie ČR, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 21. 12. 2018, č. j. 1 A 106/2018 - 35,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žalované **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**
- III. Ustanovenému zástupci žalobce Mgr. Jindřichu Lechovskému **s e p ř i z n á v a j í** odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů v celkové výši 4114 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu ve lhůtě třiceti (30) dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I.

Průběh dosavadního řízení

[1] Rozhodnutím žalované ze dne 7. 11. 2018, č. j. KRPA-419213-27/ČJ-2018-000022, byl žalobce dle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, v relevantním znění (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajištěn za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění byla stanovena na 30 dnů ode dne omezení osobní svobody.

[2] Žalobce následně podal žalobu proti rozhodnutí žalované u Městského soudu v Praze, který ji rozsudkem ze dne 21. 12. 2018, č. j. 1 A 106/2018 - 35, zamítl.

[3] Městský soud při posouzení této věci vyšel z obsahu správního spisu, z něhož zjistil, že dne 6. 11. 2018 byla vyslána policejní hlídka k prověření oznámení údajné rvačky několika osob do ul. Z., P. X - L. Na místě bylo zjištěno, že jde o slovní rozepři několika osob. Jednou z těchto osob byl žalobce, který byl veden v evidenci nežádoucích osob, proto byl zajištěn dle § 27 odst. 1 písm. d) zákona č. 273/2008 Sb., o Policii ČR.

[4] Dále bylo zjištěno, že žalobce pobýval na území ČR od roku 2007 do roku 2016 na základě povolení k trvalému pobytu. Trvalý pobyt byl žalobci zrušen, jelikož byl odsouzen Obvodním soudem pro Prahu 10 za přečin krádeže dle § 205 odst. 1 písm. a) trestního zákoníku k podmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 12 měsíců a byla mu uložena povinnost k náhradě škody. Rozhodnutím žalované ze dne 27. 8. 2018, č. j. KRPA-308026-35/ČJ-2016-000022, bylo žalobci uloženo dle § 119 odst. 1 písm. a) bodu 2 zákona o pobytu cizinců správní vyhoštění, a to se zákazem pobytu na území členských států EU na dobu 1 roku. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 20. 9. 2018 a stalo se vykonatelným dne 21. 10. 2018.

[5] Dle protokolu ze dne 7. 11. 2018 žalobce vypověděl, že do ČR přicestoval již v roce 2001 se svou matkou, která měla pracovní povolení. Od té doby se nachází na území ČR nepřetržitě. V té době mu bylo 13 let. Žalobce si je vědom skutečnosti, že mu bylo uloženo správní vyhoštění, ale uvedl, že si podal odvolání. Svého neoprávněného pobytu na území si je vědom. Je svobodný, má zde ovšem dceru, E. C., nar. X. Na Ukrajině nemá dle svých slov žádné zázemí. Pracuje ve společnosti VLTAVA LABE MEDIA a.s., ale nemá pracovní povolení. Na území ČR má dceru a matku, které zde mají trvalý pobyt, stýkají se nepravidelně. Na Ukrajině žije zbytek jeho rodiny. Bydlí ve společné domácnosti se svou matkou a přispívá jí na chod domácnosti, dále musí platit výživné na dceru, která je v péči matky. Žalobce dále uvedl, že byl odsouzen za přečin krádeže, z tohoto důvodu mu byl zrušen trvalý pobyt. Jako překážku svého vycestování uvedl válečný stav na Ukrajině a svoji dceru a matku, na Ukrajině nemá žádné zázemí ani práci.

[6] Výše uvedeným rozhodnutím žalované ze dne 7. 11. 2018, č. j. KRPA-419213-27/ČJ-2018-000022, byl žalobce zajištěn dle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců a dne 27. 11. 2018 byl z území ČR leteckou cestou vyhoštěn.

[7] K žalobní námitce, podle níž žalovaná nedostatečně posoudila realizovatelnost účelu zajištění, tedy správního vyhoštění, z hlediska jeho zásahu do soukromého a rodinného života žalobce, městský soud odkázal na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, publ. pod č. 2524/2012 Sb. NSS (všechna zde zmiňovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), podle něhož v případech, kdy bude již v době rozhodování správního orgánu o zajištění cizince zřejmé či pravděpodobné, že účel zajištění, např. správní vyhoštění, nebude moci být realizován, nebylo by možné zbavení či omezení osobní svobody cizince považovat za souladné s ústavním pořádkem, s mezinárodními závazky ČR v oblasti ochrany základních práv ani ustanoveními směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (návratová směrnice). Na straně druhé je

pokračování

třeba přihlídnout k tomu, že smyslem řízení o zajištění cizince není konečné posouzení otázky, zda má být tomuto cizinci uloženo správní vyhoštění, ale pouze vytvoření podmínek pro to, aby tento hlavní účel mohl být realizován a nebyl předem zmařen tím, že se cizinec bude skrývat či se jinak vyhýbat realizaci případného správního vyhoštění. Úvaha správního orgánu o možných překážkách správního vyhoštění bude nezbytná např. v případě, kdy budou správnímu orgánu již v době rozhodování o zajištění cizince známy skutečnosti, pro něž by důsledkem správního vyhoštění mohl být nepřiměřený zásah do jeho soukromého nebo rodinného života.

[8] Podle městského soudu žalovaná v žalobou napadeném rozhodnutí uvedla, že rozhodnutí o zajištění žalobce je vhodné a přiměřené opatření. Z běžné praxe je žalované známo, že v případě žalobce existuje reálný předpoklad realizace výkonu jeho vyhoštění z území členských států EU. Dle žalované žalobce neuvedl takové skutečnosti, které by nasvědčovaly, že výkon vyhoštění nebude moci být realizován. Žalovaná uvedla, že při této úvaze zhodnotila soukromé a rodinné poměry žalobce na území ČR. Žalobce má na území ČR matku a dceru, vůči níž má vyživovací povinnost. Žalovaná uvedla, že možný zásah do soukromého a rodinného života žalobce byl hodnocen v rozhodnutí o správním vyhoštění.

[9] Městský soud měl za to, že přestože je uvedené odůvodnění žalované velmi stručné, je v posuzované věci dostatečné. Přitom městský soud odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2013, č. j. 8 As 33/2013 - 35, podle něhož „[z] odůvodnění zmiňovaného rozhodnutí rozšířeného senátu je patrné, že směřuje především k situaci, kdy je teprve zahájeno řízení o správním vyhoštění a není dosud vydáno rozhodnutí ve věci samé (srov. zejm. bod 27, v němž rozšířený senát stanoví povinnost správního orgánu v řízení o zajištění „předběžně“ posoudit možné překážky správního vyhoštění). V nyní posuzované věci již bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele, které bylo potvrzeno rozhodnutím odvolacího orgánu ze dne 22. 10. 2012. Žalobu proti tomuto rozhodnutí stěžovatel nepodal. Žalovaná proto nemusela činit pouze předběžný úsudek o možných překážkách vyhoštění stěžovatele, ale mohla vyjít z pravomocného a vykonatelného rozhodnutí o správním vyhoštění“. Městský soud dále připomněl, že i v nyní posuzované věci bylo rozhodnutí o správním vyhoštění žalobce již vydáno dne 27. 8. 2018 a nabylo právní moci. Odvolání žalobce proti tomuto rozhodnutí nesplňovalo náležitosti dané § 37 správního řádu. Žalovaná proto mohla vycházet ze zmíněného pravomocného rozhodnutí o správním vyhoštění, které otázku případného zásahu správního vyhoštění do soukromého a rodinného života žalobce podrobně hodnotilo.

[10] Nadto žalovaná podle městského soudu uvedla, že dle jejího závěru nebude rozhodnutí o správním vyhoštění v případě žalobce nepřiměřené. Určitý předběžný úsudek si tedy žalovaná učinila. Žalovaná musí zhodnotit, zda je správní vyhoštění alespoň potenciálně možné, aby mohla přistoupit k zajištění cizince. Přestože má žalobce na území rodinné vazby, jelikož zde žije jeho nezletilá dcera a matka, nelze říci, že by bylo již z tohoto důvodu správní vyhoštění žalobce bez dalšího nepřiměřené. Stejně tak ani skutečnost, že žalobce budoval svůj rodinný život na území ČR v době svého legálního pobytu, nevede k závěru o nemožnosti jeho správního vyhoštění. Tedy potencialita správního vyhoštění žalobce byla dána. Smyslem zajištění cizince je vytvoření podmínek pro to, aby bylo realizováno správní vyhoštění. Otázka, zda může být cizinci správní vyhoštění uloženo, je řešena zejména v rozhodnutí o správním vyhoštění.

II.

Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalované

[11] Žalobce (stěžovatel) napadl rozsudek městského soudu kasační stížností z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s.

[12] Stěžovatel se s výše uvedeným závěrem městského soudu neztotožňuje a trvá na tom, že v žádném případě nelze „vyhodnocení“ zásahu do jeho soukromého a rodinného života provést natolik stručně, jak to učinila žalovaná. S ohledem na to, že zajištění podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je přípustné pouze v případě, že neexistují překážky vyhoštění, je povinností žalované zabývat se vždy přiměřeným a přezkoumatelným způsobem eventuálním zásahem do soukromého života stěžovatele, pokud takové důvody v řízení předcházejícím vydání žalobou napadeného rozhodnutí vyvstaly. Pokud tedy stěžovatel výslovně uvedl, že pobyt své nezletilé dcery a matky na území České republiky považuje za překážku svého vycestování, nelze taková tvrzení přejít a konkrétně se s nimi vypořádat, byť by tatáž otázka byla již dříve tematizována v řízení o správním vyhoštění stěžovatele.

[13] Uvedené konstatování je pak podle stěžovatele zcela nabíledni v případě stěžovatele jakožto cizince, který své rodinné vazby navázal v době legálního pobytu na území České republiky, a nejedná se tedy o případ zásahu do rodinného života neoprávněně pobývajícího cizince, který může být považován za přípustný s ohledem na absenci rozumného očekávání o možnosti pokračování v rodinném životě. Stěžovatel v tomto ohledu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2015, č. j. 1 Azs 20/2015 – 45, a tam citovanou judikaturu Evropského soudu pro lidská práva. V případě stěžovatele lze tedy naopak očekávat, že zásah do rodinného života stěžovatele může být nepřiměřený, a jeho intenzitu je pak třeba – rovněž i v žalobou napadeném rozhodnutí – vyhodnotit podrobněji a konkrétněji.

[14] Stěžovatel proto trvá na tom, že žalobou napadené rozhodnutí nemůže obstát, a to již z toho důvodu, že ze způsobu vypořádání dané otázky není zřejmé ani to, zda skutečnosti tvrzené stěžovatelem vzala žalovaná dostatečně na vědomí, ani to, zda si učinila jakýkoliv závěr o tom, zda lze vyhodnocení téže otázky provedené v řízení o správním vyhoštění aplikovat i v řízení o zajištění stěžovatele, zda tedy v dané situaci nedošlo k žádným zásadním změnám.

[15] Stěžovatel tedy navrhl, aby Nejvyšší správní soud rozsudek městského soudu i rozhodnutí žalované zrušil a věc jí vrátil k dalšímu řízení.

[16] Žalovaná se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

III.

Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[17] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost je podána včas, neboť byla podána ve lhůtě dvou týdnů od doručení napadeného rozsudku městského soudu (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), je podána oprávněnou

pokračování

osobou, neboť stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadené rozhodnutí městského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), a je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[18] Nejvyšší správní soud dále přistoupil k přezkoumání napadeného rozsudku v mezích rozsahu kasační stížnosti a uplatněných důvodů, přičemž zkoumal, zda napadené rozhodnutí městského soudu netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

[19] Nejvyšší správní soud ve své judikatuře opakovaně zdůrazňuje, že při rozhodování o zajištění cizince dle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je správní orgán povinen se vypořádat mj. s otázkou, zda je tento účel zajištění alespoň potenciálně realizovatelný. Např. v rozsudku ze dne 25. 6. 2020, č. j. 5 Azs 107/2020 – 46, publ. pod č. 4058/2020 Sb. NSS, k této otázce Nejvyšší správní soud, opíraje se o městským soudem citované rozhodnutí rozšířeného senátu, konstatoval: *„Při rozhodování o zajištění cizince za účelem správního vyhoštění musí policie náležitě zvážit, zda vůbec k vyhoštění cizince bude moci dojít, tj. zda je toto vyhoštění alespoň potenciálně možné. V opačném případě by totiž zajištění cizince zcela postrádalo svůj smysl a účel; v podrobnostech srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 11. 2011, č. j. 7 As 79/2010 - 150, č. 2524/2012 Sb. NSS, dle něhož má „správní orgán [...] povinnost zabývat se v řízení o zajištění cizince podle § 124, § 124b nebo § 129 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, možnými překážkami správního vyhoštění, vycestování nebo předání tohoto cizince podle mezinárodní smlouvy v případech, kdy jsou mu tyto překážky v době rozhodování o zajištění známy nebo v řízení vyšly najevo. V takové situaci je povinen možné překážky před rozhodnutím o zajištění cizince předběžně posoudit a učinit si úsudek o tom, zda je správní vyhoštění, vycestování nebo předání cizince alespoň potenciálně možné. [...] O zajištění cizince nelze rozhodnout, pokud zákonný účel omezení osobní svobody cizince nebude pravděpodobně možné uskutečnit. Správní orgán je naopak povinen v takovém případě cizince neprodleně propustit na svobodu“ (pozn. podtržení doplněno Nejvyšším správním soudem).“*

[20] Nejvyšší správní soud se ovšem ztotožňuje s městským soudem a jím citovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2013, č. j. 8 As 33/2013 - 35, že je v daném kontextu třeba rozlišovat, zda správní orgán rozhoduje dle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců o zajištění cizince za účelem jeho správního vyhoštění v situaci, kdy bylo cizinci teprve doručeno oznámení o zahájení řízení o správním vyhoštění, anebo se tak děje, jako v posuzované věci, až v době, kdy již bylo o správním vyhoštění cizince pravomocně rozhodnuto. Výše citované zásady stanovené rozšířeným senátem Nejvyššího správního soudu, pokud jde o předběžné posouzení, zda je vyhoštění cizince jakožto účel jeho zajištění alespoň potenciálně možné, a to i z hlediska přiměřenosti jeho dopadů do soukromého a rodinného života cizince ve smyslu § 119a odst. 2 ve spojení s § 174a zákona o pobytu cizinců, skutečně míří převážně na první z uvedených situací, kdy o správním vyhoštění cizince dosud nebylo pravomocně rozhodnuto a kdy v řízení o zajištění se správní orgán uvedenou otázkou přiměřenosti správního vyhoštění zabývá jako první. Naopak v situaci, kdy již bylo o správním vyhoštění cizince pravomocně rozhodnuto, bude již zpravidla nadbytečné zabývat se v plném rozsahu znovu otázkou potenciální realizovatelnosti vyhoštění.

[21] Byť tedy Nejvyšší správní soud souhlasí se stěžovatelem, že si za dobu svého oprávněného pobytu na území ČR vybudoval silné osobní a rodinné vazby, neboť zde

pobýval od svých 13 let a má na území ČR svou matku i nezletilou dceru (navíc státní občanku ČR), s níž sice nesdílel společnou domácnost, nicméně platil na ni výživné a byl s ní v kontaktu, otázka přiměřenosti jeho správního vyhoštění na dobu 1 roku byla žalovanou podrobněji vyhodnocena v jejím rozhodnutí o správním vyhoštění, a pokud s tímto hodnocením stěžovatel nesouhlasil, měl účinně brojit nejprve odvoláním a následně případně správní žalobou právě proti tomuto rozhodnutí ve věci jeho správního vyhoštění. Ačkoli v nyní posuzovaném rozhodnutí o zajištění stěžovatele žalovaná skutečně, vedle konstatování základních faktů, neučinila při posouzení dané otázky více, než že odkázala na svou úvahu obsaženou v pravomocném rozhodnutí o správním vyhoštění, bylo by zbytečným formalismem požadovat, aby žalovaná celou tuto úvahu doslovně zopakovala rovněž v rozhodnutí o zajištění stěžovatele. Potenciální realizovatelnost vyhoštění vyplývala totiž v uvedené věci právě z toho, že již bylo o vyhoštění stěžovatele pravomocně rozhodnuto.

[22] Jiná situace by samozřejmě byla, jak naznačuje stěžovatel, pokud by již od pravomocného rozhodnutí o správním vyhoštění uplynul delší čas a přitom došlo k zásadním změnám, pokud jde o osobní a rodinné vazby stěžovatele na území ČR, takže by tato otázka vyžadovala nové, alespoň předběžné, posouzení i v rámci rozhodování o zajištění cizince. Z výpovědi stěžovatele učiněné v rámci řízení o zajištění, ovšem nevyplynulo, že by došlo v jeho osobním a rodinném životě, či v jiných, pro danou otázku relevantních, okolnostech k takové zásadní změně oproti stavu, který tu byl o méně než dva a půl měsíce dříve v době rozhodování žalované o správním vyhoštění, že by otázka přiměřenosti zásahu do jeho soukromého a rodinného života vyžadovala nové posouzení.

IV.

Závěr a náklady řízení

[23] Zdejší soud tedy dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji v souladu s § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. zamítl.

[24] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaná měla ve věci úspěch, příslušelo by jí tedy vůči stěžovateli právo na náhradu nákladů důvodně vynaložených v řízení o kasační stížnosti, z obsahu spisu však plyne, že jí v tomto řízení žádné náklady nevznikly.

[25] Stěžovateli byl usnesením městského soudu ze dne 16. 11. 2018, č. j. 1 A 106/2018 – 18, ustanoven zástupcem advokát Mgr. Jindřich Lechovský. Podle § 35 odst. 10 *in fine* s. ř. s. zástupce ustanovený v řízení před krajským (městským) soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci stěžovatele odměnu za jeden úkon právní služby (sepsání kasační stížnosti) podle § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v relevantním znění (dále jen „advokátní tarif“), a to ve výši 3100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d), § 7 bod 5 advokátního tarifu] a paušální náhradu hotových výdajů ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 4 advokátního tarifu), celkem 3400 Kč, vše zvýšeno o částku odpovídající DPH 21 %, celkem tedy přiznaná odměna a náhrada hotových výdajů činí 4114 Kč.

Poučení:

pokračování

Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3, § 120 s. ř. s.).

V Brně dne 12. února 2021

JUDr. Jakub Camrda
předseda senátu